

Inhoudsopgave

[Inhoudsopgave](#)

[Waarom burgerschap op school?](#)

[Visie op burgerschap](#)

[Vrijheid en gelijkheid](#)

[Macht en inspraak](#)

[Democratische cultuur](#)

[Identiteit](#)

[Diversiteit](#)

[Solidariteit](#)

[Digitaal samenleven](#)

[Duurzaamheid](#)

[Onderwijsaanbod in een leerplan](#)

[Opbrengsten en leerresultaten](#)

Waarom burgerschap op school?

Waarom is burgerschap een opdracht aan scholen?

Om op een constructieve en vreedzame manier samen te kunnen leven, is het nodig dat we de spelregels van de samenleving kennen en delen. Kinderen worden niet geboren met een “democratisch gen” en krijgen niet altijd vanzelfsprekend vanuit huis kennis en respect mee voor de basiswaarden van onze samenleving. Dit vraagt van scholen om hen kennis en respect voor de basiswaarden bij te brengen en leerlingen uit te dagen dagelijks met de essentie van die basiswaarden te oefenen. Scholen zijn belangrijke ontmoetingsplaatsen. Juist de omgang met medeleerlingen die anders zijn of andere denkbeelden op na houden, stelt leerlingen in staat een onderlinge verdraagzame houding te ontwikkelen.

Wat wordt bedoeld met ‘actief burgerschap’ en ‘sociale cohesie’?

Actief burgerschap is de bereidheid en het vermogen om deel uit te maken van de Nederlandse samenleving en daaraan een actieve bijdrage te leveren. Sociale cohesie legt de nadruk op gelijkwaardigheid en gedeelde waarden, ongeacht ieders achtergrond. Het gaat om het leren samenleven met elkaar. Dat alle burgers deelnemen aan de maatschappij en bekend zijn met en betrokken bij uitingen van de Nederlandse cultuur in haar verscheidenheid.

Wat wordt bedoeld met ‘Burgerschap in de cultuur van de school’?

Burgerschap geef je niet alleen vorm in het onderwijsprogramma, maar breng je ook in de praktijk. Het maakt structureel onderdeel uit van de cultuur van de school. Alleen wanneer actief wordt geoefend en voorbeeldgedrag zichtbaar is, worden burgerschapsvaardigheden geïnternaliseerd en neemt het leereffect toe. Bestuurders, leraren, ondersteunend personeel en vrijwilligers binnen de school vervullen een voorbeeldrol en functioneren als rolmodel. Door de democratische spelregels voor te leven, ontstaat een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden en wordt een respectvolle, veilige oefenplaats geboden waarin geoefend kan worden. De school heeft grote vrijheid hier zelf kleur aan te geven vanuit de eigen identiteit.

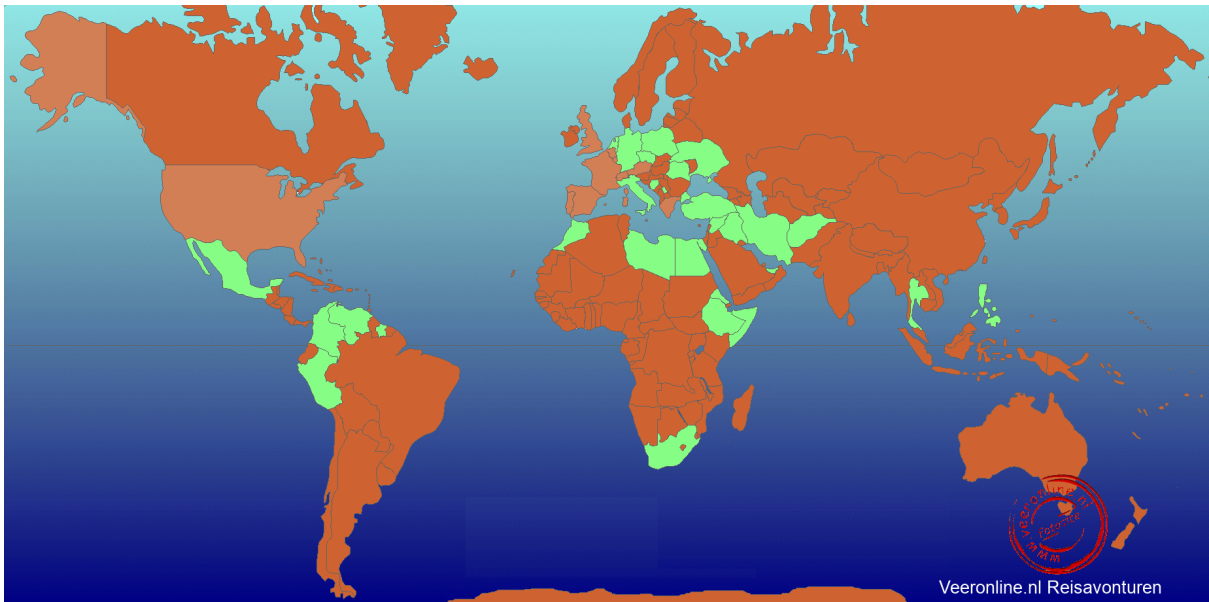
Er zijn enkele centrale spelregels die gehanteerd en voorgeleefd dienen te worden:

- actieve bevordering van autonomie;
- vrijheid van meningsuiting;
- het gelijkheidsbeginsel;
- verdraagzaamheid;
- begrip en verantwoordelijkheidsbesef;
- het afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie.

Leraren leren leerlingen dat er ook grenzen zijn aan de vrijheid van meningsuiting of vrijheid van godsdienst. Juist wanneer opvattingen wringen, biedt de school een belangrijke oefenplaats. In een vitale democratische rechtsstaat is er altijd ruimte voor verschillen van opvatting. Belangrijk is dat alle discussies kunnen worden gevoerd, maar wel op respectvolle wijze en met kennis van en respect voor de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Binnen de school moeten deze gesprekken worden gefaciliteerd, zodat leerlingen de bagage wordt geboden om als volwaardig burgers aan de samenleving deel te nemen. Scholen kunnen daartoe ook bijzondere momenten en herkenningspunten aangrijpen om met elkaar in gesprek te gaan.

Visie op burgerschap

De basisschool wordt weleens omschreven als een minimaatschappij. Op de Kamperfoelieschool hebben wij leerlingen vanuit de hele wereld.

Iedereen komt met zijn eigen culturele waarden bij ons de school binnen, dit omarmen wij want 'iedereen is welkom'. Dit neemt niet weg dat wij binnen de Kamperfoelieschool ook te maken hebben met onze normen en waarden. Daarnaast zijn er ook wettelijke eisen waar wij als school mee te maken hebben.

We zien de school als een sociaal netwerk, iedereen die betrokken is bij de school maakt deel uit van dit sociale netwerk. In de klas zijn relaties tussen leerlingen onderling, relaties tussen leerlingen en de leerkracht en relaties tussen ouders en leerkrachten. Hierbij is vertrouwen in elkaar essentieel. Het gedrag van medeleerlingen, leraren, ouders en eigenlijk iedereen die betrokken is bij de school moet voorspelbaar zijn.

Wij vinden acceptatie en tolerantie zeer belangrijke aspecten van de sociale relaties, iedereen is anders en dat is oké. Binnen het sociale netwerk vinden wij verbondenheid een belangrijk thema. Iedereen komt met zijn eigen 'bagage' de school binnen maar wanneer je opgenomen wordt in een groep dan worden er positieve emoties ervaren. Wij streven er dan ook naar dat leerlingen, ouders en leerkrachten zich verbonden voelen met de school. Dit zien wij terug in het gedrag van de leerlingen, zij hechten waarde aan schoolprestaties, gedragen zich volgens de schoolregels en tonen initiatief op werkgebied.

Op de Kamperfoelieschool hechten wij veel waarde aan gedeelde verantwoordelijkheid voor het welbevinden van iedereen die betrokken is bij de school. Hiermee bedoelen we dat een leerling zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en zich emotioneel veilig voelt.

Vrijheid en gelijkheid

Een democratische rechtsstaat maakt een vrije, diverse samenleving mogelijk. Om te functioneren in een democratische rechtsstaat is het van belang dat leerlingen kennis verwerven van en betekenis geven aan de basiswaarden:

- vrijheid
- gelijkheid
- solidariteit

Leerlingen groeien op in een democratische cultuur waarin zij *vrij zijn om fundamenteel met elkaar van mening te verschillen*. Leerlingen leren over en van ervaringen met de basiswaarden die ten grondslag liggen aan de democratische rechtsstaat, zoals deze staan in:

- Het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.
- De universele verklaring van de rechten van de mens.
- Het internationale verdrag voor de rechten van het kind.

Ook leren zij van ervaringen met de rechten en plichten die hieruit voortvloeien. Daarbij kunnen grondrechten met elkaar botsen. Ook over het functioneren van de democratie en de rechtsstaat bestaat een verschil van mening.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- Wat er wordt verstaan onder de *basiswaarden* en hoe deze (concreet) tot *uiting* kunnen komen in de klas, school en omgeving.
- De grond-, mensen- en kinderrechten *kennen* en het *belang* hiervan weten.
- Welke *kaders* de rechtsstaat biedt voor rechten en vrijheden.
- Het verschil tussen *regels en afspraken*.
- Het *belang* van regels en afspraken thuis, op school en in de publieke ruimte. En waarom deze van elkaar kunnen *verschillen*.
- Dat zij *vrijheid* hebben in het maken van *keuzes*, daarbij rekening houdend met de vrijheid van anderen en de geldende afspraken in de omgeving.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

[Kinderrechten](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Iedereen telt mee! Suiker in melk

Voorleesboeken groep 3-5: Waarom de maan verdwijnt

Voorleesboeken groep 6-8: Helden! Mensen die de wereld mooier maakten.
Oorlog in ink.

Macht en inspraak

De democratische rechtsstaat is een manier om macht te verdelen, burgers een stem te geven en hen te beschermen tegen willekeur en machtsmisbruik. Om bij te kunnen dragen aan de instandhouding van een democratische cultuur is het van belang om inzicht te hebben in de wording, werking en betekenis van de democratische rechtsstaat en in macht vraagstukken.

Leerlingen:

- Leren over historische contexten waar democratie, de democratische rechtsstaat en de 3 basiswaarden uit zijn voortgekomen.
- Onderzoeken verschillende **visies** op *vrijheid, gelijkheid en solidariteit*.
- Vergelijken verschillende **bestuursvormen** die er waren, zijn en denkbaar zijn met onze huidige democratische rechtsstaat.
- Leren over en van **besluitvormingsprocessen** van lokaal tot internationaal niveau en de invloed die zij hier mogelijk op kunnen uitoefenen - passend bij hun situatie en mogelijkheden.
- Leren om te gaan met **invloed en macht** van anderen. Ze gaan hier geïnformeerd en beargumenteerd over met elkaar in dialoog.
- Leren **maatschappelijke vraagstukken** waarin machtsverhoudingen en besluitvormingsprocessen een rol spelen te analyseren. Ze ervaren dat zichzelf, anderen, de overheid en diverse organisaties hierin een rol en *verantwoordelijkheid* hebben.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- Welke *consequenties* het kan hebben als je regels overtreedt of afspraken schendt (op school of in de publieke ruimte).
- Welke *mogelijkheden en grenzen* er zijn om ergens over mee te praten (op school of daarbuiten).
- Over gezagsdragers en politieke instituties in Nederland, Europa en de wereld.
- Wat de buitenwerkstelling van de rechtsstaat kan betekenen a.d.h.v. de Duitse bezetting en de Holocaust.
- Over *rollen* van, en *verhoudingen* tussen mensen op school, in de buurt en in het land.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

Voorleesboeken groep 1-2:

Voorleesboeken groep 3-5: *Waarom de maan verdwijnt.*

Voorleesboeken groep 6-8: *De reis van Syntax Bosselman*

Democratische cultuur

Om een democratische cultuur te onderhouden zijn burgers nodig die mee kunnen doen en rekening kunnen houden met anderen. Leerlingen zijn burgers, nu en in wording, die op school ervaringen opdoen met het toepassen van vrijheid, gelijkheid en solidariteit in contexten die voor hen betekenisvol zijn.

In de veiligheid van de eigen klas en school en waar mogelijk ook daarbuiten, verkennen en oefenen leerlingen hun rol en invloed als deelnemer aan een samenleving. De school biedt leerlingen **handvatten** in het:

- *denken over*
- *omgaan met*
- *reflecteren op*

diverse waarden, overtuigingen, belangen en emoties waarmee verschillen van inzicht verbonden kunnen zijn. Leerlingen leren hoe ze kunnen **participeren** in een democratische cultuur. Zij verkennen de waarden; vrijheid, gelijkheid en solidariteit en de spanning daartussen. Ze oefenen het voeren van dialoog, het deelnemen aan gezamenlijke besluitvormingsprocessen en het ontwikkelen van een respectvolle omgang met diversiteit en soms tegengestelde opvattingen. Daarbij gaat het er niet alleen om wat er gezegd wordt, maar ook om **hoe** het gezegd wordt, en welke **emoties** dat op kan roepen. Ook gericht **vragen** stellen en actief kunnen luisteren zijn hier belangrijke **vaardigheden** voor.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- Om te gaan met hun *wensen* en hun (beargumenteerde) *opvattingen* en zich hierover uit te spreken.
- De gevoelens, wensen en opvattingen van *anderen te herkennen* en te *respecteren*.
- Er rekening mee houden dat hun mening of uitlatingen *emoties* teweeg kunnen brengen bij anderen.
- Dat de ander ook een stem en mogelijk een *ander gezichtspunt* heeft, hier naar te luisteren en vragen te stellen om meer over de ander en zijn/haar gezichtspunt te weten te komen.
- Hun eigen *mening bij te stellen* op basis van nieuwe inzichten.
- *Conflicten* in de klas op een vreedzame manier op te lossen, maar ook accepteren dat conflicten kunnen blijven bestaan.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

[Lespakket Derde Kamer](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Juf Knotje gaat naar school.
Twee vechtende eekhoortjes

Voorleesboeken groep 3-5: Alle stemmen gelden

Voorleesboeken groep 6-8: Overleven op Drakeneiland.
De zweetvoetenman.

Identiteit

Het is belangrijk dat leerlingen zich bewust worden van hun identiteit, waar de **verschillende aspecten** van die identiteit uit voortkomen en hoe het geheel aan **verandering** onderhevig is. Identiteit **beïnvloedt** de **opvattingen** van mensen over maatschappelijke vraagstukken en de manieren waarop ze zich in de publieke ruimte manifesteren.

Op school en in de ontmoeting met de ander ontwikkelen leerlingen inzicht in hun eigen identiteit en oefenen ze met verschillende rollen. Identiteit wordt onder andere gevormd in **sociale contexten** en door **identificatie** met andere mensen.

Leerlingen ontwikkelen inzicht in en leren omgaan met de **overeenkomsten** en de **verschillen** tussen en binnen identiteiten. Zij onderzoeken en spreken over mogelijke **spanningen** tussen en binnen identiteiten, en de invloed van groepsidentiteiten op anderen en op henzelf. Leerlingen **ontwikkelen hun identiteit**; zij reflecteren op die ontwikkeling en toetsen hun gevoelens, overtuigingen en idealen aan die van anderen en van de samenleving, en bepalen zo ook hun plek in de publieke ruimte.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- De eigen grenzen te herkennen, te benoemen en te bewaken (*emotioneel, fysiek*).
- Woorden geven aan wat ze *denken, doen, willen en willen worden*; leren dat hun taal of talen deel uitmaken van wie zij zijn.
- Te benoemen wat ze al *kunnen* en wat *nog niet*; wat ze *leuk* vinden om te doen.
- Hun *primaire/ secundaire* emoties te herkennen, benoemen en ermee om te gaan.
- Te benoemen wat thuis belangrijke *tradities, vieringen en rituelen* zijn.
- Enkele verschillende aspecten waardoor hun identiteit mede gevormd is bewust waar te nemen: *gender, gezin, levensbeschouwing, religie en cultuur*.
- Na te denken over *schoonheidsidealen, gender, seksualiteit, etniciteit en (on)gelijkheid* zoals die gerepresenteerd worden op (sociale) media en welke invloed dit heeft.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Mijn schaduw is roze.
Julian is een zeemeermin.
Dromer

Voorleesboeken groep 3-5: Alles over wie ik ben.

Voorleesboeken groep 6-8: De vreselijke belevenissen van Barnaby Procket

Diversiteit

Uitgangspunt van een democratische samenleving is dat iedereen voor de wet **gelijk** is. De rechtsstaat vormt de grondslag voor een vrije, diverse samenleving waarin mensen met verschillende sociaal-economische, levensbeschouwelijke, religieuze en culturele achtergronden, fysieke en mentale mogelijkheden, politieke- en seksuele oriëntaties en expressies van gender gelijkwaardig kunnen samenleven.

Leerlingen ontwikkelen inzicht in overeenkomsten en verschillen in achtergronden, mogelijkheden en oriëntaties en gaan daarover in gesprek. De gelijkheid van mensen zoals vastgelegd in artikel 1 van de grondwet biedt hiervoor het kader. De school dient als **oefenplaats** voor het omgaan met diversiteit en inclusie. Om hier vorm aan te geven, betreft de school hier de **omgeving** bij. Leerlingen leren over en ontmoeten mensen met andere achtergronden, mogelijkheden en oriëntaties dan hen vertrouwd zijn. Dit biedt kansen om het empathisch vermogen te versterken.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- De *grenzen* (emotioneel en fysiek) van de ander te herkennen en daar rekening mee te houden.
- *Fysieke kenmerken* van zichzelf te benoemen en te vergelijken met de ander.
- Over *vriendschap* en *verliefdheid*.
- De eigen gezinssituatie en *thuiscultuur* te vergelijken met die van een ander.
- Samen en/of met hulp van anderen onderlinge *conflicten vreedzaam* op te lossen.
- Hoofdzaken over *religieuze en levensbeschouwelijke stromingen* en culturele tradities en gebruiken die in onze diverse samenleving een rol spelen.
- Uit te wisselen over wat *gedeelde en verschillende waarden*, overtuigingen, idealen en toekomstverwachtingen zijn.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

[Kidsweek](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Altijd feest, samen de feesten van het jaar vieren.
Het lammetje dat een varken is.

Voorleesboeken groep 3-5: Altijd feest, samen de feesten van het jaar vieren.
Johannes de Parkiet.

Voorleesboeken groep 6-8: Altijd feest, samen de feesten van het jaar vieren.
Portiek zeezicht.
Jongen in jurk.

Solidariteit

Iedereen in de samenleving heeft gelijke rechten, maar **kansen** zijn niet gelijk verdeeld. Dit roept de vraag op hoe iedereen een **volwaardige deelnemer** aan de samenleving kan zijn of worden en hoe vrijheid en solidariteit zich daarbij tot elkaar verhouden. Overheid, organisaties en mensen zelf organiseren solidariteit. Voor het samenleven is het belangrijk dat kinderen bewust worden van mogelijk- en verantwoordelijkheden voor het bevorderen van **rechtvaardigheid** en **inclusie**.

Leerlingen leren na te denken over maatschappelijke vraagstukken en de keuzes die daarmee samenhangen. Ook op school worden leerlingen geconfronteerd met vraagstukken als:

- *Ongelijkheid*
- *Discriminatie*
- *In- en uitsluiting*

De school maakt vraagstukken rond solidariteit en rechtvaardigheid bespreekbaar. Leerlingen verkennen op welke **manieren zij op kunnen komen** voor **henzelf** en voor **anderen**, hoe ze invloed uit kunnen oefenen, op kunnen komen voor de rechten van de mens en het kind en bij kunnen dragen aan rechtvaardigheid en inclusie.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- *Taken* uit te voeren of *problemen* op te lossen met respect voor de afspraken die onderling gemaakt zijn.
- In concrete situaties te herkennen en te benoemen wat ze *eerlijk* of *oneerlijk* vinden, goed dan wel slecht, welke spanningen dit op kan leveren en wat dat kan betekenen voor hun *handelen*.
- Over *in- en uitsluiting* en *pesten* in de klas.
- Manieren om voor concrete anderen *hier én elders* op te komen.
- Voorbeelden van *uitsluiting*, *onrechtvaardigheid*, *discriminatie* en *ongelijke behandeling* in de eigen omgeving en in het land te herkennen en te benoemen.
- Na te denken over de *rollen* die de overheid, middenveld en burgers kunnen spelen bij het bevorderen van solidariteit en rechtvaardigheid.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Mag ik meedoen?
Kom erbij

Voorleesboeken groep 3-5: De boom met het oor

Voorleesboeken groep 6-8: Portiek Zeezicht,
Het geheim van meneer hartjes

Digitaal samenleven

Digitale technologie stelt burgers in staat om directer en makkelijker hun stem te laten horen en invloed uit te oefenen. Maar de gevolgen van digitale technologie mogen niet worden onderschat. Denk daarbij aan de **ongelijke toegang** of aan meer/minder bewuste **beïnvloeding** van opvattingen van mediagebruikers. Om hier mee om te gaan is **mediawijsheid** vereist.

Media spelen van oudsher een belangrijke rol in het sociale en politieke leven. Door nieuwe mogelijkheden lezen, luisteren en kijken leerlingen niet alleen, maar schrijven en maken zij veel vaker dan in het recente verleden zelf media-inhouden. Binnen de school en in de (digitale) ontmoeting leren leerlingen deze **kansen te benutten**, de **gevaaren in te schatten** en daarop te **anticiperen**.

Ook in de digitale wereld worden leerlingen geconfronteerd met vraagstukken als privacy, waarheidsvinding, discriminatie, in- en uitsluiting en macht. Leerlingen leren om **kritisch** te zijn bij het gebruik van diverse informatiebronnen en **bewust** om te gaan met het maken, gebruiken en delen ervan.

Digitaal burgerschap is ook: meedenken en meepraten over de **effecten van de online-wereld**, inclusief die op hun identiteit, op hun persoonlijke (online) leven en op de publieke sfeer. Dit vergt van leerlingen dat ze kritisch en creatief leren denken over media-inhouden, -processen en -aanbieders.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- Verschillende *vormen* van (media) boodschappen te (her)kennen.
- Verschillende *functies*, primaire doelstellingen en de *reikwijdte* van media te herkennen.
- Hun *eigen mediagebruik* (type, duur, frequentie) te onderzoeken.
- Over de *invloed* van mediaboodschappen op hun leefwereld.
- De *betrouwbaarheid* van digitale informatiebronnen te onderzoeken.
- Dat bij digitaal communiceren ook *omgangsregels* gelden en deze kunnen toepassen.
- De *gevolgen* van digitaal communiceren en discussiëren voor henzelf en voor anderen te onderzoeken.
- Zorg te dragen voor eigen digitale *veiligheid* en die van anderen.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

[Mediawijsheid en beeldkraken](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Tijn blust het vuur

Voorleesboeken groep 3-5: Chatten!

De drie???

Voorleesboeken groep 6-8: Dagboek van een vlogger.

De verborgen dromen van Dalí.

Nep.

Katvis.

Duurzaamheid

Door een samenspel van menselijke en natuurlijke krachten verandert de leefomgeving. Dat roept vragen op omtrent duurzame ontwikkeling. Bij vragen rond duurzaamheid spelen op alle schaalniveaus **spanningen** tussen verschillende waarden en belangen.

Leerlingen leren nadenken over de spanningen die spelen tussen verschillende waarden en belangen rond **duurzaamheidsvraagstukken** en over de gevolgen daarvan voor de leefomgeving, nu en later, hier en elders.

Ze onderzoeken hun **eigen keuzes en opvattingen** en die van anderen over hoe met de leefomgeving om te gaan en wat hierbij ethisch verantwoord en duurzaam is. Daarbij onderzoeken ze ook welke krachten en machten deze keuzes beïnvloeden en bemoeilijken.

Leerlingen zijn zich **bewust** van het effect van hun keuzes op de leefomgeving en reflecteren op de **verantwoordelijkheden** die daarmee verbonden zijn.

Op de Kamperfoelieschool leren leerlingen:

- Duurzame keuzes en gedrag te herkennen aan voorbeelden uit de eigen omgeving.
- De betekenis van de begrippen People, Planet, Prosperity a.d.h.v. voorbeelden te herkennen en beschrijven.
- Welke spanningen er zijn tussen de waarden en belangen die aan PPP verbonden zijn, en de invloed van die spanningen op de leefomgeving, *dichtbij en veraf, nu en later*.
- Na te denken over de mate waarin zij samen met anderen *keuzes hebben* in vragen rond duurzaamheid.
- *Kritisch* na te denken over hun eigen gedrag en keuzes van anderen en het effect daarvan op de leefomgeving, *dichtbij en veraf, nu en later*.
- Na te denken over mogelijke oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken, eventueel met gebruikmaking van de *sustainable development goals* (SDG) of andere duurzaamheidsdoelstellingen.

Ondersteunende bronnen:

[Samsam](#)

Voorleesboeken groep 1-2: Het huis dat verhuisde.
365 pinguïns

Voorleesboeken groep 3-5: mr. Finney.
Duurzame oma.
Help, mijn iglo smelt!

Voorleesboeken groep 6-8: Hoeveel papier gaat er in een boom?
We hebben maar één planeet.
Plastic soep.

Onderwijsaanbod in een leerplan

Maand	Bouwstenen	Onderwerpen	Toelichting
September	Democratische cultuur Macht en inspraak	Int. dag v/d democratie prinsjesdag	Prinsjesdag, koppeling wordt gemaakt met het besturen van een land. Binnen de school hebben we de gouden weken. Deze weken staan in het teken van elkaar leren kennen. Het opstellen van de regels en het belang hiervan.
Oktober	Identiteit	dierendag ouderendag	De gouden weken lopen richting het eind, iedereen heeft zijn plekje gevonden en er wordt stilgestaan bij wie ze zijn in de relatie tot de ander.
November	Solidariteit	Week v/h gehandicapte kind Int. dag v/d verdraagzaamheid Int. dag v/d rechten v/h kind	November is de maand waarin stilgestaan wordt bij de bouwsteen Solidariteit. Hoe houden we allemaal rekening met elkaar zonder onszelf daarin tekort te doen? Ruimte geven vs. ruimte nemen. Hoe zorgen we ervoor dat iedereen zich veilig en prettig voelt?
December	Diversiteit	Paarse vrijdag	In december staan we stil bij de bouwsteen Diversiteit: verschillende seksuele oriëntaties en expressies van gender. In de week van 9 december kunnen diverse activiteiten georganiseerd worden. Hierbij ligt de nadruk op 'iedereen is goed zoals hij is'.
Januari	Macht & inspraak Vrijheid en gelijkheid	Nat. Holocaust herdenking	De maand januari staat in het teken van de bouwsteen Macht & Inspraak in combinatie met Vrijheid & Gelijkheid. Stilstaan bij WOII is belangrijk, zeker gezien de recente oorlog in Oekraïne. Kinderen moeten leren dat leven in vrijheid geen vanzelfsprekendheid is en dat hier wel het een en ander aan gedaan moet worden!
Februari	Digitaal samenleven Duurzaamheid Technologisch burgerschap	Safer internet day Warme truiendag	In februari zal er aandacht worden besteed aan de bouwsteen Digitaal Samenleven. Welke positieve aspecten levert het internet ons, maar ook welke risico's! Ook zal er aandacht zijn voor de bouwsteen Duurzaamheid. Hoe kunnen wij ons steentje bijdragen aan een schonere wereld? Welke toekomstige oplossingen zijn er? (Technologisch Burgerschap)
Maart	Macht & Inspraak Solidariteit Diversiteit	Int. dag tegen rassendiscriminatie week v/d lentekriebels	In maart zal er in de bovenbouw aandacht zijn voor Verkiezingen (bouwsteen Macht & Inspraak) en zullen er eigen klassenverkiezingen georganiseerd worden. Schoolbreed zal er aandacht zijn voor discriminatie/ uitsluiting (bouwsteen Solidariteit) en seksuele oriëntatie (bouwsteen Diversiteit).
April	Diversiteit Vrijheid en gelijkheid	Maand van de religie	De maand april staat in het teken van religie/ levensbeschouwing (bouwsteen Diversiteit en Vrijheid & gelijkheid). De kinderen leren over de verschillende stromingen en gaan in gesprek met elkaar hierover.
Mei	Diversiteit	Dag v/d empathie Werelddag v/d culturele diversiteit	In mei staan we als school stil bij het hebben van 'empathie' naar elkaar. Hoe leren we de ander begrijpen en hoe tonen we respect naar elkaar? En wie is 'de ander'? Welke verschillende achtergronden heeft iedereen en hoe kunnen we deze inzetten als kracht? (Bouwsteen Diversiteit)

Juni	Globalisering Vrijheid & gelijkheid	Wereldvluchtelingendag	Juni tenslotte staat in het teken van de bouwsteen Globalisering en Vrijheid & Gelijkheid. Hoe zijn wij met zijn allen verbonden? En welke gevolgen heeft deze verbondenheid? Hoe is het op andere plekken in de wereld en wat weten wij hiervan?
------	--	------------------------	---

Opbrengsten en leerresultaten

Schoolplan

In ons schoolplan werken wij de komende vier jaar aan het zichtbaar maken van de doorgaande lijn op burgerschapsonderwijs. Wij zijn trots op de onderlinge verbondenheid in diversiteit en willen dit de komende vier jaar nog sterker uit gaan dragen. Ieder jaar worden doelstelling uit het schoolplan vertaald naar het jaarplan. Het schoolplan is goedgekeurd door de MR.

Schoolgids

In schoolgids worden bij de doelen van het onderwijs de doelen op het terrein van burgerschapsvorming meegenomen en de resultaten worden nagestreefd. Ook hier worden uitkomsten uit de monitoring, en de genomen maatregelen daarop, vermeld.